

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Zadruga z neomejenim poroštvom.

(Spisal dr. J. Vošnjak.)

III. *)

Zadruga so osnovane na kredit; kajti kapital, s katerim lahko razpolagajo, je zlasti iz početka tako skromen, da bi samo s tem malo pomagano bilo zadrugnikom. Zadrugni kapital namreč se napravlja iz vplačanih zadrugnih deležev. Navadno se deleži odmerijo na 20 do 50 gold., a vplačujejo se v obrokih, večjih ali manjših. Pa vzemimo, da se popolnem vplačajo in da ima zadruga precej kakih 100 udov, potem bi celi kapital znašal 2000 do 5000 gold. Jasno je, da s to svoto zadruga nikakor ne bi mogla ustrezati potrebam svojih zadrugnikov, še menj pa raztegniti svoje delovanje na neude.

Zadruga mora tedaj na podlogi svojega kredita tuji kapital dobiti na razpolaganje; pot sem uže omenil, po katerem se to godi. En pot je, da sprejema kakor hranilnica denarje na obresti od udov in neudov. Ta denar je najcenejši, ker zadruga odločuje, koliko obresti hoče plačati za hranilnične vkladne. Drugi pot je, da zadruga kot registrovano kupčijsko podjetje pod svojo firmo najema posojila bodi-si pri drugih denarnih zavodih, hranilnicah, eskomptnih bankah, pri nacionalni banki itd., bodi-si pri privatnih osebah. Ta denar stane zadrugo navadno več, nego hranilnične vkladne, ker mora zanj toliko obresti plačati, kolikor upnik zahteva.

Kako pa pride zadruga, katera ima samo kakih 2000 do 5000 gld. kapitala, do takega kredita, da se jej zaupa na tisoče

goldinarjev hranilničnih vklad ter da jej drugi denarni zavodi dajo posojila? To stori zadrugno poroštvo. V tem, ko pri delniškem društvu nobeden delničar nij zavezan nad znesek svoje delnice še kako nadplačo storiti, ko bi po konkursu delniškega društva izgubivali upniki, je pri zadrugi vsak zadrugnik porok za zadrugno delovanje ne samo s svojim deležem, ampak tudi s privatnim premoženjem. In to je popolnem naravno. Kdo bi zadrugi svoje denarje zaupal, ako ve, da društvo ima samo par tisoč gold. kapitala? Kdo bode vkladatelju ali upniku vrnil vloženi ali posojeni denar, ako zadruga po neprevidnem ravnanju ali nesreči izgubi ne samo svoj ampak tudi vloženi kapital? Gotovo ne bode nikdo tako nespreviden in zadruga ne bi dobila niti vklad niti posojil.

Vse drugače pa je, če prevzamejo vsi zadrugniki solidarno poroštvo za zadrugno delovanje. S tem je varnost upnika tako povečšana, kakor da bi zadruga imela kapital znašajoč toliko, kolikor imajo vsi zadrugniki skupaj privatnega imetka. Upniku se nij bati kake izgube in čem več zadrugnikov ima zadruga, temveč kredita bode imela.

A poroštvo je po avstrijski postavi o zadrugah lahko dvojno: omejeno in neomejeno. Pri omejenem poroštvu je vsak zadrugnik porok s svojim zadrugnim deležem in z zneskom visokosti zadrugnega deleža; pri neomejenem poroštvu pak s celim svojim privatnim imetkom. Velika pomanjkljivost avstrijske postave je, da dovoljuje dvojno poroštvo, v tem, ko je nemška postavodaja ravno lani odločno zahtevala od vseh zadrug neomejeno poroštvo. In na Nemškem imajo gotovo mnogoletno praktično

izkustvo. Pa tudi v Avstriji se kljubu dovoljenja postave skoraj izključljivo zadruga z neomejenim poroštvom delajo. Vse češke založnice so na podlogi neomejene poroštva osnovane, in kar je zdaj slovenskih so se tudi za neomejeno poroštvo izrekle.

Dva glavna razloga govorita za neomejeno poroštvo: prvič si bode vsak premislil svojo gotovino vložiti, ali zadrugi kakor posojilo dati, če ve, da njemu nasproti je zadruga samo z dvojnimi zneskom svojih zadrugnih deležev vezana. Taka zadruga tedaj ne bode dosegla svojega glavnega namena, po skupnem kreditu svojim društvnikom pomagati do denarnih sredstev. Drugi razlog bi rekel, je bolj moraličen a jako imeniten za uspešno delovanje zadrugnic. Če je poroštvo neomejeno in če vsak zadrugnik ve, da je porok tudi s svojim privatnim imetjem, bode se dosti bolj zanimal za zadrugo, zlasti za to, da se samo pošteni ljudje v zadrugo sprejmejo, da se ravnateljstvo postavi iz najzanesljivejših mož, da se v nadzorništvo izbero zadrugniki ki poznajo krajne razmere in sploh bode vsak zadrugnik na vsak način podpiral zadrugo. Le za zadruga z neomejenim poroštvom velja: vsak za vse! Ravnateljstvo in nadzorništvo pak, svesti si svoje velike odgovornosti bode z največjo pazljivostjo ravnalo pri privoljevanju posojil, da zadruga ne zabrede v kako škodo.

Neomejeno poroštvo pa tudi nij bog si vedi kaka nevarna reč za zadrugnike in njena velika korist presega malo nevarnost, katera bi iz njega izvirala za zadrugnike.

O tem v prihodnjem članku.

Listek.

Bela ruta, bel dnar.

I.

Pred nekoliko leti smo bili prijatelji na Bledu na jezeru. Trije izmed nas so imeli „žensko svojega srca“ na strani, jaz sem bil sam in svoboden. Moj prijatelj iz glavnega mesta, naj ga imenujem Vrelec, se ja zaljubljeno naslanjal na svojo izvoljeno, gospodičino Jovanko, ki je mnogobesedna govorila in pripovedovala in vpraševala njega, mene, svojo teto, sebe in vse. Vrelec nij imel očij niti za lepoto jezera, niti za romantiko otoka in grada, niti za veličanstvo jezero obdajajočih gorá — on je le svojo Jovanko videl in le njo gledal. Ženirati se nij imel koga; razen mene sta bila druga dva prijatelja v čolnu vsak po svoje preskrbljena, nijsta imela torej časa opazovati in opomb delati o človeških ljubezenskih neum-

nostih, katere sta sama v sebi imela, — jaz pak sem bil njegov dober prijatelj, kateremu je vse zaupal, posebno kadar sva zvečer več pila in sama domov šla. Pri eni taki priliki mi je pravil, da je na božjem širnem svetu nij ženske, ki bi mu mogla bolj zvesta, bolj udana, bolj srčna, sploh boljša biti nego je njegova Jovanka. Res je, — tako mi je rekel dalje — da ima nekatere lastnosti, ki jih ne vidim rad na njej, a to se bo na dobro spremenilo, kadar bode moja žena, ah, srečen človek bom, tega sem prepričan. Tako je govoril, in jaz mu nijsem ugovarjal, vedoč, da zaljubljeni ljudje le to verjemo, kar jim v priklad hodi, zamerijo pak vsa-cemu kdor se predrzne resnico govoriti jim. Jaz namreč — mej nami rečeno — nijsem bil preverjen, da je ta Jovanka, poleg vsega uže 23 let stara, tak ideal ljubezni in sreče.

Pa vse to ne spada k stvari. Mi smo se tedaj po jezeru vozili. Spominjam se še,

da baš predno smo stopili iz čolna na otok, zabavljaj sem jaz, menda iz same razposajenosti nekaj na ženske, kakor je to navada in zaslužijo. Rekel sem, da jih je mej 100 le 10 dobrih. (Dan denes bi svoj cenzus še znižal.) Gospodična Jovanka me je iz čolna stopaje nemilostno pogledala, njena teta je sè šteherjem nalašč gledala Stol in uže sem si po kamenenih stopnicah navzgor na otok k cerkvi grede namenil dober namen: nikoli več na ženstvo zabavljati, ker človek od tega nema nič nego tujo jezo. Čemu?

Po otoku smo okolo cerkve hodili, originalne podpise na zidih načarkane študirali, razgled občudovali, hudovali se nad oblaki, ki so se nad nami zbirali, in na zadnje v cerkev šli. Tam je, kakor veste vsi, ki ste na Bledu bili (in kateri nijste bili, glejte, da pojdete v ta „raj“ slovenske zemlje, predno smrt storite), tist zvon, katerega greš zvonit in ti bo mati božja izpolnila, kar si pri zvo-

*) Glej štev. 156. in 157.

Razgovor o slovensko-nemškem rečniku.

(Konec.)

Gospod Levstik — nadaljuje dr. Zarnik — ima uže v ta namen neizmerno veliko materijala nakopičenega. Samo po njem je mogoče, da dobimo znanstveni slovar, ki bi bil dika slovenske in v obče slovan-ske jezikoslovne literature. Kaj nam pomaga tak mehanično sestavljeni „be-
amtenwörterbuch“, ki bo v 10 letih gotovo zastaran, kakor je dandenes Cigaletov uže antikviran. Seveda ne more Levstik tacega velikanskega dela v enem ali dveh letih dovršiti, ako pomislimo, da se je slavni Rus Dal več ko 30 let pripravljaj na izdajo svojega po vsem slovan-skem svetu slovečega slovarja, ako-ravno je imel od družih stranij pred svojim predzačetkom več materijala nakopičenega, nego ga imamo mi Slovenci zdaj. G. Levstik mi je enkrat rekel, da bi se on upal to delo v 6 letih izdati, kar se meni ne zdi pre-dolgo, ako smo uže dozdej več ko 15 let čakali. Treba bi bilo, da bi dotični odbor pod predsedstvom g. prošta dr. Pogačarja z Levstikom natančno pogodbo sklenil, katera bi se imela potem tudi v javnih listih pri-občiti, da bi slovenski svet izvedel, kako stvar v tej važni zadevi stoji. V kolikor jaz g. Levstika poznam, vem, da on toliko do časti in poštenja drži, da bi se gotovo v izdavanji slovenskega slovarja točno držal sklenene pogodbe. To mnenje jaz tukaj iz-razim ne le v svojem imenu, nego tudi v imenu mnogih prijateljev, slovenskih pisa-teljev, kakor na priliko dr. Vošnjaka, Stri-tarja, Jurčiča, dr. Celestina, prof. Šukljeja, Levca, itd., ker nam vsem do tega stoji, da bi naš narod imel enkrat jezikoslovno pod-
logo, na katero se moremo v vsaki zadregi sklicevati in ozirati. Še le potem ako ne bi g. Levstik hotel na noben način take po-godbe skleniti, bi bil za to, da se z gosp. prof. Pajkom pogodba naredi. Ker nemamo mi nič o tem določevati, prosim Vas, gospod deželni glavar, blagovolite tudi to moje mnenje g. proštu Pogačarju naznaniti.

G. Kaltenecker pravi: Iz držanja vsel denes navzočnih gospodov vidim, da so skoraj vsi dr. Raslagovih misli. Pa kakor sem uže rekel, bom jaz vsa denes izražena mnenja g. proštu Pogačarju naznanil, ker kaj do-ločevati o tem, mi nismo kompetentni.

nenji želiš, ali ka-li. Jaz nijsem hotel zvo-niti, — ali iz pomanjkanja „vere“ ali iz srama pred samim soboj da bi se tacega humbuga udeleževal, tega vam menda nij-sem dolžan povedati. Zvonili so pa vsi drugi iz moje družbe. Prijatelj Vrelec, bog mu to neumnost ne šteje v zlo, molzel in molzel je ono vrv, da končati nij mogel; sigurno je želel, da bi ga spreljubljena, dra-gomila Jovanka ljubila do zelenega groba. Narejal je pri tej operaciji tako resne obraze, da se je moja hudomušnost nasmehljati morala. Za njim, to se ve, je prišla gospodična Jo-vanka; ona se je na smeh držala in nekako lisičje, tako da sem v svojej hudomušnosti (kaj čem, če enkrat to lastnost imam) zopet sodil: „vrag me naj vzame, če si ona ne želi bo-gatejšega ženina, nego je moj prijatelj Vre-lec, ki ima le toliko, kar se je naučil, t. j. kar sproti duševno pridela. Ženska . . . pa

Ker se nij nobeden več oglasil, je bila ta seja končana, ki je trpela od 11. ure do 3/4 na eno. Govorili so pri ti seji, razen dr. Zarnika vsi gospodje — po nemški! Gotovo iz pretirane uljudnosti do deželnega glavarja in Deschmana. Mi to očito grajamo.

V predstoječem in v zadnji številki „Slov. Naroda“ smo objektivno priobčili vse govore kolikor mogoče natanko. Naj še nekaj svoje besede dodamo.

Pred vsem moramo reči, da se z dr. Zarnikom in dr. Razlagom v tem vprašanji popolnem skladamo, in smo v tem smislu uže večkrat kaj opomnili. Znanstvenega temeljitega dela, ki bo ob enem tudi praktično, nam je treba. Le enkrat imamo Slovenci kapital za tako veliko delo, na-
roden greh bi bil lehkomišleno zavreči ga v površno delo površnega talenta!

Smešno se bere Bleiweisov „protest“ v stvari, kjer on nema nič odločevati. Njegovo intrigiranje je skoro edino krivo, da je Levstik od slovarja odrinjen. Levstika so odpravili, sami potlej pa nijso mogli nič storiti. Ako Bleiweis v pismu, v zadnjih „Novicah“ objavljenem g. prošta Pogačarja precej surovo napada, in si po Pilatuževo roke umiva, da g. Navratil nij slovarja v delo dobil, moremo mu mi povedati, da je g. Navratil (kakor je sicer čestit in vrl mož) vendar v jezikoznanstvu in v slovenščini tako za kacih 15 let zaostal. To je Caf sodil, Miklosič ga pa sploh mej filologe neče šteti.

Veseli nas, da ima odslej to za sloven-sko literaturo tolikanj važno stvar v rokah vsaj omikan mož kakor je g. prošt dr. Po-gačar, kateri bode gotovo skrbel, da se vse poskusi, kar vodi do povoljnega dovršenja.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 18. julija.

Na *Dalmatinskem* se bodo kmalu vršile volitve v deželni zbor na mesto onih avtonomičnih poslancev, kateri so se lani odpovedali poslanstvu. Politične stranke se začenjajo na volitve pripravljati; narodna stranka upa par sedežev pridobiti. Avtono-misti (kakor se lahi zovejo) pak se nasla-njajo na c. kr. uradnike, kateri jim bodo pomagali pri agitaciji zoper slovanske kan-didate. Zares čudno, da avstrijski uradniki povsod, kjer gre proti Slovanom, bodi-si na Češkem, bodi-si pri nas Slovencih ali v Dal-maciji se vežejo s protivniki slovanskega na-

ne smem nič hudega govoriti, meni se zdi, da nismo sami.

Ko stopimo iz cerkvice, čakal je uže naš čolnar (vozil nas je star dedec, katere-mu je mlad dečak, menda sin, pomagal), ki je dejal, da se moremo precej odpraviti, ker bode huda sapa nastala in dež ter bi kasneje, kadar je jezero nemirno, ne mogli voziti se. — „Jezes!“ vsklikne lepa Jovanka vsa obleдена „pojmo brž!“ In šli smo v čoln ter odrinili.

Jezero je delalo one male valčke, ki se tako lepo krožijo, kadar veter popiha. Postajali so ti valčki vedno večji in ko smo v sredo prišli bil je čoln uže precej nemiren. Jaz sem sedel tik veslača in Jovanke. Dekle je bilo nenavadno prestrašeno, da si nobene nevarnosti nij bilo. Ogovarjal jo je prija-telj Vrelec in jaz, a kar govoriti nij mo-gla. „Kaj vam vendar je, gospodična?“

roda. Menda je res v očeh ministerstva naj-večja zasluga uradnikova, da je zaklet sov-ražnik Slovanov.

Srbski cerkveni kongres je pokazal v seji 16. julija, da razen malega števila (5) starokopitarskih klerikalcev je narod edin in složen. Za predsednika je bil Bran-
novacki izvoljen. Potem predloži dr. Subo-tič, naj se cesarju in kralju izreče v adresi udanost srbskega naroda. Zbornica enoglasno in navdušeno pritrdi Subotiču. Kraljevi ko-misar, kateremu se ta sklep naznanja, pride v kongres in ga pozivlje, naj voli patrijarha. Z živioklici pozdravljen potem zopet odide komisar; poslanci pa grede „sv. duha kli-cat.“ Po cerkvenem opravi se začne tajna seja, v kateri se je volil patrijarh. Seja je tri ure trajala. Oddalo se je 63 glasov, vsi za Arsena Stojkoviča, budinskega škofa; sedem poslancev se je zdržalo glasovanja. Po volitvi pride zopet komisar in podpiše zapisnik, kateri se Nj. veličanstvu cesarju pošlje. Dokler ne pride odločba cesarjeva, kongres ne zboruje. Po večletnih homatijah in vednih intrigah od magjarske strani so vendar Srbi prišli do volitve patrijarha. Že-leti bi bilo, da bi cesar potrdil novega pa-triarha in tako konec storil razdraženosti srbskega naroda ter končno uredil njihove cerkvene razmere. A Magjari so proti po-trditvi, ker je Stojkovič odločen srbski na-rodnjak.

Srbski knez Milan je bil v Išu od našega cesarja srčno sprejet. Od Iša gre knez naravnost v neke pirenejske toplice. Nazaj gredeč bode v Berlinu nemškega ce-sarja obiskal. Da to potovanje nij brez vsega političnega pomena, soditi je iz tega, da kneza spremlje ministerski predsednik Mari-novič. Na Dunaji je kneza pozdravila depu-tacija tamo živečih Srbov.

Vnanje države.

V *francoski* narodni skupščini je Ventavou predložil načrt ustavne komisije. Poročilo pravi, da se ustavni značaj oblasti Mac-Mahonovih komisiji zdi nedotekljiv in da je Mac-Mahonova oblast nekako vmes mej republiko in monarhijo. Komisija pred-loži, na mesto Perierjevega nasveta postaviti njen načrt, po katerem ostane naslov „pred-sednik republike“ uvede se ministerska od-govornost, napraviti se dve komore (zbor-nici), a predsednik sam da ima pravico pos-lansko zbornico razpustiti. V slučaju, da se mej časom izprazni mesto predsednika, imenujete obe zbornici skupaj njegovega na-slednika. Debata o tem načrtu se v ponde-ljek začne.

Angleška spodnja zbornica je v dru-gem branji enoglasno sprejela postavo o re-guliranji božje službe. Disraeli je govoril za postavo, katera je tako zmerna in posredu-joča, da lahko naredi spravo mej cerkvenimi strankami. Boj mej cerkveno in posvetno oblast, kateri se zdaj na kontinentu bije,

vprašam jo, a ona ne odgovori ničesa, ne-go bel robec, ki ga je iz žepa vzela, spu-
sti v vodo. Jaz sem mislil, da jej je padel sam, zato hitro s svojo kljukasto palico posežem ponj in ga res vlovim v vodi. V tem hipu mi ona v roko seže in vsklikne vsa v strahu „pustite!“ Tako mi še paličico z rok izbije, in robec in paličika sta odplavala. Začuden jo pogledam. Ona ne odgovori ničesa. A naš stari veslač se nekako britko nasmehne in pravi: „Bela ruta, bel dnar.“

Gospodična se stresne, pogleda Vrelca, kateri pa nij nobene gube svojega obraza spremenil, torej nič ne razumel.

Kaj je to „bela ruta bel dnar?“ vpraš-am jaz, a veslar se mi samo smeje, ne reče nič.

Priveslamo h kraju in Vrelec je bil jako vznemirjen, ker je njegovi nevesti prav slabo bilo. Stoprv v krčmi je zopet bolj k sebi prišla.

(Konec prihodnjič.)

vzbujajo simpatije Angleškega, katero si prihrani enake homatije le tačas, če se drži svobodno miselnih načel, katera priznava angleška cerkev.

Irski „home rulerji“ so imeli v Dublinu velik tabor, na katerem je govoril poslanec Butt ter pobijal Disraelove razloge proti posebnemu irskemu parlamentu. Butt upa, da skoraj napoči dan, ko se izpolnijo želje Ircem, samo da ne opešajo in si ostanejo zvesti. Boj se ne odloči v parlamentu, temuč v deželi in angleški delavec bi se moral podučiti, da „home rule“ nij proti njegovim interesom. Nevarnost nij v irskem parlamentu, ampak v vedno rastoči nezadovoljnosti naroda. Tabor sprejme resolucijo, da vsled debate in glasovanja v angleškem parlamentu, kateri odbija samostalni irski parlament, morajo se vsi Irci še energičnejše potruditi, da dobodo za svojo deželo ono samovlado, brez katere nikoli ne morejo biti zadovoljni in svobodni.

Napad na **Bismarka** še zmirom polni predelke vseh časnikov. Pruska „National-Zeitung“ pravi, da se morajo vsi Nemci sramovati, da se je na nemških tleh od Nemcev dvakrat zgodilo, kar se Cavourju mej Italijani nikoli nij pripetilo. Knez Bismark je mej vojsko 7 do 8 mesecev bil na francoski zemlji, on je povsod hodil brez straže in nobeden Francoz ga nij napadel. In zdaj se strelja nanj na domačih tleh, kjer išče ozdravljenja po teški bolezni; eden naših sega po življenji možu, od katerega ves svet spozna, da ima največje zasluge za zedinjenje Nemčije. — Ko je Bismark bil napadnika Kulmana v zaporu zaslišal in iz njegovih ust poizvedel, da ima Kulman uže dolgo namen, umoriti ga, vzkliknil je: „Zdaj mi je vsega konec, če me hočejo moji lastni rojaci umoriti; kaj hote še-le storiti moji tuji sovražniki.“ Sodnijska preiskava se tajno vrši. Ves svet sodi, da je katoliško cerkveno ščuvanje mlademu Kulmanu tako možjane segrelo, da je šel „brezverca“ Bismarka ubijati.

Dopisi.

Iz Ljubljane 18. julija. [Izv. dop.] (Widman in ljubljanski birokrati.) „Slovenski Narod“ je uže v uvodnem članku, ki je govoril o imenovanju Bohuslava Widmana za voditelja kranjske deželne vlade, povedal, da so ljubljanski birokrati z imenovanjem Widmanovim jako nezadovoljni. A reče se lahko, da niso samo nezadovoljni, nego tako razdraženi in divji, kakor celo niso bili, ko je prišel Hohenwart na krmilo. V eno mer zabavljajo po javnih društvih, da se je imenoval Widman in ne g. Roth ali pa kak odlični mož „ustavoverne stranke“ kranjske. Najbolj razžaljen je g. Roth, kateremu se je zdaj demonstrialo, da ne bode nikdar prišel na predsedniški stol, kateri mu bolj sodi nego Widmanu. Vsled tega je baje prosil za odpust, in misli iti v pokoj.

Njegovo imenovanje bi bilo posebno po godu nekaterim bogatim ustavovercem.

Navadni nemškutarji niso nič menj jezni, kot njih glavna garda, ljubljanski birokrati. Dosti govora je mej njimi o neki baje z Dunaja jim došli vesti, po kateri je nadvojvoda Albrecht za kranjskega prvosednika priporočal neko drugo osebo, katero pa je ministerstvo odbilo in na njenem mestu imenovalo začasno Widmana.

Šliši se o Widmanu tudi, da je velik prijatelj „uradnih ur“, in da zahteva da njegovi uradniki tudi delajo, ne samo plačo vlečejo in politiko uganjajo. Če je to istina, potem se bode komotno stanje marsikaterega

ljublanskega uradnika nekoliko predrugačilo. Kakor je vitez Widman poročil, pride 20. ali 21. t. m. v Ljubljano. Potem vidimo!

Domače stvari.

— (Kranjska deželna komisija za konjerejo) je imela 14. t. m. sejo. G. Josip Zevnik je poročal o državnih žrebcih, katerih je zdaj 22 pri raznih gospodarjih v reji. Novi deželni živinozdravnik Schindler bere svoje mnenje o konjski bolezni smrklija in červivosti. Za leto 1875 se bodo od kmetijskega ministerstva izprosil štiri pinčgavski in pet drugih žrebcev. Znana knjiga Angleža Wiliama Milleja o podkovanji konj se ima z vladno subvencijo v slovenski jezik prestaviti, v 2000 iztisih tiskati in posebno pri razdelitvi daril v prihodnjem letu brezplačno ali za prav nizko ceno konjerejem dati. Millejeva knjiga je priznana ena najboljših popularnih knjig o podkovanji konj. Zato z veseljem pozdravljamo ta sklep deželne komisije, ker dozdej pogrešamo enacega dela, da-si je konjereja na Kranjskem in Štajerskem v mnogih krajih glavni predmet kmetijskega gospodarstva.

— (G. Karel Demšar), učitelj v Senožečih, je imenovan za šolskega nadzornika postonjskega okraja.

— (Iz Cafove zapuščine.) V „Tagespost“ beremo edikt, da se 28. jul. t. l. ob 10h dopoldne po dražbi prodaje iz Cafove zapuščine 200 veder vina iz haloških in mestnih goric, od leta 1867, 1869, 1871, 1872 in 1873, potem prazni sodi od 5 do 30 veder.

— (Blazna) velika, postarna kmetska ženska je v petek po Ljubljani hodila, pela (večidel iz cerkve zapomnene latinske besede) in otrokom, ki so za njo letali pravila, da je „ročca iz žegnane britofa“ itd. Naposled je črez dolgo prišel policaj in ubogo starko soboj vzel.

— (Maščevanje.) Pred nekaj leti so se fantje na Orlah stepli. Bogat kmet v Orlah z imenom Mihovec je bil nekaj fantov ki so se baje tepeža udeležili, ovadil in bili so nekaj časa zaprti. Vsled tega so sklenili nad starim Mihovcem maščevati se, in so zmirom iskali prilike za to. Zvedeli so tedaj da ima Mihovec jako polne črešnje in da jih vsako noč sam straži. Zbralo se jih je kakih 13 in šli so pretečeni teden po noči k pohištvu Mihovčevemu. Eden gre naprej kakor da bi hotel črešnje krast, a ko pride k drevesu, primeta ga hlapec in sin Mihovčev. Kmetski fant udari s pripravljenim kolom po glavi Mihovčevega hlapca, da se mrtev na tla zgrudi, sinu pa s kolom roko zdrobi. Ko je še enkrat mrtvega hlapca udaril zbeži. Kakor se sliši, imeli so fantje namen starega Mihovca pobiti.

— (Z arzenikom ostrupil) je gruntni posestnik Kolar v Lješah pri Arnoži svojo ženo, s katero je uže dalje časa iz ljubosumnosti v prep ru živel. Arzenik je bil djal v mleko, ki ga je žena izpila. Žena sicer še nij umrla, a tako slaba je, da se teško ozdravi. Ljubeznivega moža so uže zaprli.

— (Volčkovi) se klatijo okolo št. Kocijana blizu Turjaka. Raztrgali so uže mnogo živali.

Poslano.

Gališko občno zavarovalno društvo.

To društvo je imelo svoj občni shod 25. p. m. v katerem je bilo tretje računsko poročilo predloženo. Ono konstatira v obče veliko vzvišenje premijskih dohodkov proti lanskemu letu in daje najjasniši dokaz, da je društvu prav resno na tem ležeče, solidno poselstvo v svojo last dobiti. Prizadevanja o tej reči od strani direkcije kakor tudi zastopstev so v lojalnem in dostojnem načinu opaziti, in posebno ljubljanska generalna agentura, zastopana po g. Jak. Dobrinu, daje hvalevredno marljivost videti, katero priznavajo agenti in občinstvo. Racionalno ravnanje in previdnost, katera se rabi v poslovanju, dajo za leto 1874 ugoden zvršetak pričakovat.

Revalesciere du Barry.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesciere du Barry

v Koprivnici.

Vsem trpečim po izvrstni Revalesciere du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekomo kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudoviti Revalesciere, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesecnem vživljanju Vaše tečne in žlahtne Revalesciere popolnem zdravega in okrepčanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na poštno povzete 1 funt Revalesciere navadne sorte, poleg različnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete. S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přilep, pošta Holešan na
Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalesciere du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalesciere 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaczek, gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetcih.

Loterijske srečke.

V Gradcu 11. julija: 68. 23. 63. 46. 35.

Dunajska borza 18. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld. 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75 " 40 "
1860 drž. posojilo	109 " 50 "

Akcije narodne banke	977 " — "
Kreditne akcije	233 " 75 "
London	110 " 85 "
Napol.	8 " 86 "
Srebro	104 " 15 "

Tujci.

17. julija:

Evropa: gr. Pieras iz Češkega. — Ehrenstein iz Dunaja.

Pri Slonu: Zraung iz Št. Janža. — Roš iz Hrastnika. — Freuman iz Bamberg. — Schuler iz Kroepe. — Borghi iz Ankone. — Hudovernig iz Pešte. — Krisper iz Kranja. — Benedikt iz Novega mesta. — Müller iz Dunaja.

Pri Malič: Belak, Bohac, Backhausen, Wagner, Trenkl, Klam, Huter, Wolf, pl. Dalmata iz Dunaja. — Pirkmayer iz Gradca. — Sokolov iz Celja. — Kalma iz Reke.
Pri Zamorel: Feljan iz Dunaja. — Kutscher iz Prage. — Keler iz Beljaka.
Pri bavarskem dvoru: Kranjc iz Kranja. — Prine iz Trsta. — Blaž iz Celja.
Pri carju avstrijskem: Denike iz Račjega. — Jerše iz Kranja.

Gledališke vlasulje (baroke)

prporoča slavnim čitalnicam in diletantičnim društvom po najnižji ceni (od 3 gold. naprej)

Jurečič Franc,

gledališki frizeur v Ljubljani, pri črevljarskem mostu šte. 233.

(184—2)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod prevzema

Denarje na obrest

pod sledečimi pogoji:

a) v giro-contu proti vložilnim in cheques-knjižicam, kjer se more vsakateri znesek od 5 gl. višje vložiti ter se do zneska 3000 gl. more vzdigniti, in sicer

s 5 % brez obznanila,

s 5 1/2 % proti 15dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih;

s 6 % proti 90dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih.

b) Proti kasnim pismom (Kassenscheine), glasečimi

se na ime ali na prinesitelja,

s 4 1/2 % brez obznanila,

s 5 1/2 % proti 30dnevnu obznanilu.

Uloge v giro-contu proti knjižicam in rabljenim kasnim pismom uživajo obresti od 1. julija 1873 dalje.

Filijala štajerske eskomptne banke eskomptira dalje **premenjave tržišča** (Platzwechsel) in **domicile** do 150 dni tekočega časa na Gradec, Dunaj, Trst, Celovec in druga domača tržišča, ako je tam banka ali bankna filijala, — ona preskrbuje komisijonsko nakupovanje in prodajanje vseh vrst vrednostnih papirjev in efektov kakor je kurs proti najbolj ceni proviziji. — prevzema v inkaso menjice in nakaznice za domača in tuja tržišča. (110—12)

Samostojno kreditno društvo tega zavoda daje kredite po statutnih določbah. *)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

*) Izpisi iz statut kakor tudi proslilni blanketi se na ustno ali pismeno zahtevanje dajo zastoj v pisarni tega zavoda.

Naturne mineralne vode

frišno natočene v vseh sortah

se dobivajo v

špecerijski, materijalni, barvni, vinski, delikatesni in semenski prodajalnici

(151—6)

Petra Lassnika.

Ev. **150.000,**

125.000, 120.000, 115.000, 110.000 tolarjev

je glavna dobitka

novoga kapitalnega srečkanja

od vojvodsko brunšviske vlade garantiranega, in se mora v malo mesecih 43.500 dobitok odločiti.

1. srečkanje je uže

23. in 24. julija 1874.

Cena je za

eno originalno srečko 6 gl. 60 kr. a. v.
pol originalne srečke 3 " 30 " "
četrt " " " " 1 " 65 " "

Plan za ogled zastoj.

Če se znesek pošlje se vnanje naročbe promptno in direktno izvršujejo. Naj se obrne zaupno na našo firmo, kateri je iztrženje zgornjih srečk izročeno. Dobitno listo takoj po odločenju.

Brata Lilienfeld,

trgovina z državnimi papirji,

Hamburg.

(140—8)

Posestnik **treh** zemljišč po sodnji cenjenih **4800 gold.**, na katerih je dozdej le **324 gold.** dolga, vzame na te zemljišča

posojilo 800 gl. z 8 % obresti.

Ponudbe sprejema administracija „Slov. Naroda“ do **1. avgusta.** (190—2)

Klosterneuburg.

Vinorejno in kletno orodje:

Stiskalnice (preše), zdrozgalnice, sesaljke itd. itd. iz permanentne razstave po fabriških cenah. Ilustrovani katalogi brezplačno.

„Weinlaube“ časopis s slikami za vinorejo in kletarstvo. VI. leto, polletna naročnina 3 gl. — Naročila, vprašanja itd. naj se izvolijo poslati do administracije „Weinlaube“ v Klosterneuburg pri Dunaju. (187)

Pollak-ova

na novo odprta

27 krajc.

Univerzalna dvorana za blago

Dunaj,

Mariahilferstrasse 1.

Tam se pod najstrogejšo garancijo za najboljše in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmoderneje v vseh barvah, gladko, progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège, grenadin, gaziers, rips, mozambique, jacenats, kosmanoski percaill, batist, brillantine** enobarven ali muštran (prava barva garantirana), creton (turšk za spalne suknje), rumbursko, holandsko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, plateno-damastaste brisalke in serviete, gradl za žimnice in sofe, chiffon 3/4 in 1/2 širok, nanking, židane zavratnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokovice, platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih predmetov. (158—9)

Vse le po 27 krajc.

vatel, kos ali par.

Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski o muštrih in blagu gratis in franko.

Samo za (157—9)

27 krajc.

vatel, kos ali par se pod najstrogejšo garancijo za najboljše in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmoderneje v vseh barvah, gladko, progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège, grenadin, gaziers, rips, mozambique, jacenats, kosmanoski percaill, batist, brillantine** enobarven ali muštran (prava barva garantirana), creton (turšk za spalne suknje), rumbursko, holandsko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, plateno-damastaste brisalke in serviete, gradl za žimnice in sofe, chiffon 3/4 in 1/2 širok, nanking, židane zavratnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokovice, platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih predmetov edino in samo v kot solidni in reelno znani

prvi in največji

27 krajcarski

Dvorani za blago,

Dunaj, Kärntnerstrasse šte. 34,

(poslopje meščanskega špitala).

Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski o muštrih in blagu gratis in franko.